

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060101

DOM
2014-02-20
Stockholm

Mål nr
P 6118-13

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2013-06-04 i mål nr P 4578-12, se bilaga

KLAGANDE

T S

Ombud: Å E

MOTPART

Strömstads kommun

SAKEN

Detaljplan för X (Ylseröds camping) i Strömstads kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av underinstansernas avgöranden upphäver Mark- och miljööverdomstolen Strömstads kommuns beslut 2011-12-16, § 224, (Dnr KS/2006-0268) att anta detaljplan för X

Postadress

Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress

Birger Jarls Torg 16

Telefon

08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax

08-561 675 59

Expeditionstid

måndag – fredag
09:00-15:00

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

T S har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska ändra mark- och miljödomstolens dom och upphäva detaljplanen.

Strömstads kommun har motsatt sig ändring.

UTVECKLANDE AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

T S har vidhållit det han anfört i underinstanserna samt tillagt följande.

Mark- och miljödomstolens dom hänvisar bara till länsstyrelsens beslut varför domstolen inte självständigt har motiverat domen. Mark- och miljödomstolen har utgått från ett felaktigt syfte med detaljplanen. För tjugo år sedan förankrade campingens dåvarande arkitekt uppfattningen att den nuvarande campingen vuxit fram organiskt och därför var i behov av en reglering. Det finns ett bygglov från 1976 som reglerar verksamheten på ett utmärkt sätt. Det reella syftet med planen är att utvidga campingen och att konvertera till en mobilehomepark. Genom att detaljplanen tillåter villavagnar inom hela campingområdet tillåter den bostäder inom strandskyddat område, vilket strider mot strandskyddslagen. Detaljplanen belyser inte väg, vatten och avlopp. Planbestämmelsen om att bygglov får ges först då ny avloppsanläggning och områdets vägfrågor är utredda är otydlig och inte förenlig med plan- och bygglagen. Vid bedömningen bör beaktas att otydligheten gäller en viktig och omstridd trafikfråga som pågått sedan länge och som bland annat lett till att campingen tidigare tagit sig rätten att spärra vägen till hans hamn. Det ska tydligt framgå av planbeskrivningen hur utfarten från hans hamn är ordnad. Planen är också i övrigt så bristfällig att det inte går att utreda vad den innebär.

Strömstads kommun

Planläggningens syfte är att ge möjlighet att på den aktuella platsen godkänna en camping. En viktig fråga har varit vägen som leder till campingplatsen. Den betjänar fler fastigheter än bara campingen och ska hållas tillgänglig. För att trygga

tillgängligheten har den i planen lagts som allmän plats. I dialog med Lantmäteriet konstaterades att en vägförrättning för fastställande av standard och andelstal inte var lämplig innan detaljplanen vunnit laga kraft. Med den införda bestämmelsen om villkorat bygglov kan inte bygglov lämnas innan en förrättning om vägen kommit till stånd.

Lagbestämmelsen i 5 kap. 8 § äldre plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, uppställer en möjlighet att genom bestämmelse i detaljplan se till att bygglov inte lämnas till en i och för sig medgiven ändrad markanvändning förrän vissa villkor har uppfyllts. Användningen av marken för camping enligt detaljplanen gör att vägen kommer att belastas med mer trafik och villkoret har ett direkt samband med ändamålet. Fråga är vem som ska vara huvudman för vägen och vilka åtgärder som behöver vidtas på vägen. Vägen fyller idag inte den funktion som avses med detaljplanen. Ett föregående steg för att få något till stånd är att utreda frågan. Kommunens avsikt är att få till stånd en väglösning som kan uppfylla de behov som finns inom och strax utanför planområdet. Huvudvägen är den enda som är definierad i detaljplanen och bestämmelsen om villkorade bygglov kan därför bara gälla denna väg. Övriga vägar som syns på grundkartan är ett internt vägnät på campingen som kommunen bedömer ska regleras som kvartersmark. Kommunen kan göra denna reglering och en sådan avgränsning av planområdet och användningssättet av markområdet faller under kommunens självbestämmanderätt.

Bestämmelsens formulering kan uppfattas som otydlig, men villkoret uttrycker ändå att en förrättning är en förutsättning för bygglov. Detaljplanen tar hänsyn till hela vägen inom planområdet. I förrättningen kommer alla berörda parter att kallas.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Målet prövas enligt bestämmelserna i plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL.

Mark- och miljööverdomstolen bedömer att vad T S anfört om brister i mark- och miljödomstolens dom inte utgör skäl att undanröja domen och återförvisa målet till mark- och miljödomstolen för ny prövning.

T S har också bl.a. anfört att planen är otydlig vad gäller syftet och i frågor om vägar, vatten och avlopp.

Hur omfattande regleringen i en detaljplan bör vara beror bl.a. på vad man vill uppnå med planen, förhållanden inom planområdet och i dess omgivning m.m. Vad som måste ingå i en detaljplan framgår av 5 kap. 3–6 §§ ÄPBL. Utöver detta får kommunen ta in vissa bestämmelser om de fysiska förhållanden m.m. som behöver regleras med hänsyn till allmänna intressen och grannars intressen. Vilka bestämmelser som, tillsammans med de obligatoriska bestämmelserna, får tas in i planen anges uttömmande i 7–8 §§ samma kapitel. Bestämmelserna i 3–8 §§ sätter med andra ord gränserna för de förhållanden som med stöd av lagen kan regleras i en detaljplan (jfr. Didón m.fl., Plan- och bygglagen, suppl. 14, okt 2008, s. 5:34).

I 5 kap. 8 § ÄPBL anges när det är möjligt att med en bestämmelse i detaljplan reglera att bygglov inte ska lämnas för en i och för sig medgiven ändrad markanvändning förrän vissa villkor har uppfyllts. Av särskilt intresse nu är att det enligt detta lagrum får tas in en planbestämmelse om att bygglov inte ska ges till åtgärder som innebär en väsentlig ändring av markens användning förrän en viss trafikanläggning, som kommunen inte ska vara huvudman för, har kommit till stånd.

Enligt planbeskrivningen är syftet med den överklagade planen att reglera befintlig och tillkommande campingverksamhet och småbåtshamn. En viktig fråga under planprocessen har varit den väg som leder till och genom planområdet. Av genomförandebeskrivningen framgår att en lantmåteriförrättning ska genomföras när detaljplanen antagits. Kommunen har framfört att de åtgärder som behöver vidtas avseende befintlig väg, med anledning av den i detaljplanen medgivna markanvändningen, ska lösas genom denna förrättning.

Planen innehåller följande bestämmelse: ”Bygglov ges först då ny avloppsanläggning anlagts och områdets vägfrågor är utredda”.

Mark- och miljööverdomstolen konstaterar att aktuell bestämmelse träffar alla åtgärder som kräver bygglov och inte endast åtgärder som innebär en väsentlig ändring av markens användning. Av bestämmelsen framgår inte heller vilken trafikplanering som avses och att den ska ha kommit till stånd. Det är därmed oklart när bygglov ska beviljas. Enligt domstolen har en planbestämmelse, utformad på detta sätt, inte stöd i 5 kap. ÄPBL. Den avsikt kommunen redovisar förändrar inte denna bedömning.

Mark- och miljööverdomstolen kan inte ändra ett beslut att anta en detaljplanen utan kommunens medgivande, om inte ändringen är av ringa betydelse, utan endast fastställa eller upphäva beslutet i dess helhet (13 kap. 8 § ÄPBL). Med beaktande av detta och på grund av att detaljplanen enligt Mark- och miljööverdomstolen inte utformats i enlighet med ÄPBL ska detaljplanen upphävas.

Med denna utgång har Mark- och miljööverdomstolen inte anledning att ta ställning till de övriga invändningar som T S anfört mot detaljplanen.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen om mark- och miljööverdomstolar (2010:921) inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Henrik Löv, tekniska rådet Maria Lotz, hovrättsrådet Malin Wik och hovrättsassessorn Anita Seveborg, referent.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2013-06-04
meddelad i
Vänernsbor

Mål nr P 4578-12

KLAGANDE

1. T S

Ombud: Å E

2. R S Ø

Ombud: C R A och J B

3. se sid. 14-17

MOTPART

Strömstads kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Västra Götalands län beslut den 3 december 2012 i ärende nr 403-2089-2012, 403-2088-2012, 403-2083-2012 och 403-2092-2012, se bilaga 1

SAKEN

Detaljplan för X m.fl., Ylseröds camping i Strömstads kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandena.

Dok.Id 225134

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänernsbor	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se	0521-27 02 30	måndag – fredag 09:00-16:00

YRKANDEN M.M.

T S har yrkat att detaljplanen upphävs och som grund för yrkandet anført i huvudsak följande.

Grunder

Detaljplanen skall upphävas till följd av det inte upprättats någon miljökonsekvensbeskrivning eftersom genomförande av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Detaljplanen skall upphävas då fastighetsförteckningen är felaktig och då fastighetsförteckningen och grundkartan ej ställts ut.

Vidare skall detaljplanen upphävas då den, genom att placera helårscamping samt villavagnar inom strandskyddat område, strider mot 2 kap. 1 § ÄPBL (1987:10) samt 3 kap. 6 § MB.

I 5 kap ÄPBL framgår vad som kan regleras inom ramen för en detaljplan. Det är inte möjligt i plan att reglera vilken typ av avloppsanläggning som skall användas. Regleringen strider vidare mot 2 kap. 2 § eftersom planläggning skall främja goda miljöförhållanden samt god hushållning med mark och vatten. En detaljerad reglering avseende avloppsanläggningen förhindrar kommunen att ställa de krav på avlopp som behövs i framtiden samt står i strid med principen om bästa möjliga teknik. Planen skall därför upphävas.

*Utveckling av talan*Miljökonsekvensbeskrivning

Strömstad kommun har i planbeskrivningen, sid 15, angett att planen innebär att befintlig campingverksamhet planläggs. Denna beskrivning torde vara felaktig. Av karta framgår att campingen utökas med ca 3,2 hektar jämfört med tidigare tillstånd.

Planen tillåter vidare ny bebyggelse i den södra delen av planområdet, betecknat kvarter för helårscamping. På platsen tillåts villavagnar och husvagnar. Området är

tidigare helt obebyggt, med undantag av en bostadsbyggnad och gäststuga. Områdets natur- och kulturvärden kommer permanent att skadas genom ingreppet och dessutom försvåra det rörliga friluftslivet. På området kommer villavagnar tillåtas. De befintliga villavagnarna används idag som sommarstugor. En sådan användning försvårar det rörliga friluftslivet.

En utökning av stugområdet i den norra delen av området görs i planen. Det finns bygglov, beviljat 1976, för 10 st campingstugor. Av planen framgår att området för campingstugor skall utökas, detta inom strandskyddat område. Det framgår vidare av detaljplanen att den befintliga campingverksamheten rymmer 20 campingstugor. Det är i planen inte redovisat exakt hur många stugor man avser att uppföra men rimligt är att rymma ca 45 stugor inom området. Således kommer en avsevärd utökning av campingstugor att tillåtas med stöd av planen. Konsekvensen av denna utökning är ej utredd.

Området Dyne-Dynekiln-Hogdal är uttaget som särskilt bevarandevärd miljö i det underlag till kommunalt kulturmiljövårdsprogram som utarbetats på uppdrag av Strömstads kommun. I området som helhet finns gravar från brons- och järnålder, en fornborg, kyrkplats, gästgiveri, stenvalvsbro samt flera äldre vägsträckningar med väghållningsstenar. Tre kända fornlämningar finns på berget öster om planområdet. Den nordvästra delen av planområdet har utnyttjats för stentransporter mellan utlastningskajer inne i viken och närliggande stenbrott. Miljön i anslutning till gårdsbildningen bedöms ha kulturhistorisk betydelse som gårdstomt.

VästArkitekter AB har under 2006 upprättat program till detaljplan för området, vari man angett att det bör utföras en arkeologisk undersökning för att utreda förekomsten av tidigare okända fornlämningar. Någon arkeologisk utredning är ej genomförd. Konsekvensen av exploateringen är således inte utredd i det nu aktuella hänseendet. Med hänsyn till att det föreligger indikationer på att det förekommer fornlämningar i området, att delar av området skall bebyggas samt att avlopp och avloppsledning skall anläggas, är det av vikt att en arkeologisk utredning sker, för att inte förstöra förekomsten av fornlämningar i området.

Campingverksamheten kommer att expandera betydligt jämfört med dagens förhållanden. Konsekvensen av denna expansion är inte utredd i planen. Vidare behöver ytterligare utredning ske i form av en arkeologisk utredning. Det står klart att planens genomförande på flera punkter kommer att medföra en betydande miljöpåverkan. Att inte upprätta en miljökonsekvensbeskrivning utgör därför ett sådant fel som utgör grund för att upphäva detaljplanen.

Övriga formella fel

Av 5 kap. 26 § ÄPBL framgår att planförslaget under utställningstiden skall åtföljas av bl.a. grundkarta och fastighetsförteckning. Av utdrag från Strömstads kommuns hemsida framgår att dessa handlingar ej synes ha ställts ut, vilket i så fall är ett formellt fel. T S har som sakägare ej fått del av dessa handlingar. Vidare är fastighetsförteckningen felaktig då den ej upptar Y. Vidare har Z servitut i planområdet, vilket ej redovisats i fastighetsförteckningen.

Strandskydd

I den södra delen av planområdet, område N 3, tillåts helårscamping med villavagnar inom strandskyddat område.

Dispens från strandskyddet, som förvisso är en fråga som kommer att bli föremål för prövning senare, ges från bestämmelserna om byggnationen skall ske på ett område som behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan ske utanför området. I förarbetena till nämnda lag poängteras att en verksamhet inte kan vara frågan om byggande av bostäder. Ett område med villavagnar är att anse som ett bostadsområde. Syftet med strandskyddet är att trygga förutsättningarna för friluftslivet och att bevara goda livsvillkor för djur och växtlivet. Strandskyddet är till för allmänheten. Byggande av bostäder påverkar allmänhetens möjligheter att vistas i området. Det aktuella markområdet är inte lämpat att bebyggas utan skall bevaras för friluftslivet och planläggningen i denna del strider därför mot 2 kap.1 § ÄPBL.

I anslutning till det anförda erinras om att i 3 kap. 6 § första stycket miljöbalken bl.a. föreskrivs att mark och vattenområden som har betydelse från allmän synpunkt

på grund av områdenas naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet så långt möjligt ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Planläggning av villavagnar inom strandskyddat och obebyggt område står därför i strid mot 3 kap. 6 § miljöbalken.

Avlopp

Idag har campingen en otillfredsställande avloppslösning som varit för handen under många år. I planbeskrivningen på sid 11 har angetts följande:

Reningsanläggningen består av en slamavskiljare på 80 kvm och en biokemisk reningsanläggning av typen Envirosafe från leverantören Klargester.

I 5 kap ÄPBL framgår vad som kan regleras inom ramen för en detaljplan. Det är inte möjligt i plan att reglera vilken typ av avloppsanläggning som skall användas. Regleringen strider vidare mot 2 kap. 2 § eftersom planläggning skall främja goda miljöförhållanden samt god hushållning med mark och vatten. En detaljerad reglering avseende avloppsanläggningen förhindrar kommunen att ställa de krav på avlopp som behövs i framtiden samt står i strid med principen om bästa möjliga teknik. Planen skall därför upphävas.

I övrigt vidhålls det som tidigare angivits i inlagor till länsstyrelsen.

R S Ø samt P S och medparter har yrkat att detaljplanen upphävs och som grund för yrkandet anfört i huvudsak följande.

Grunder

Detaljplanen skall upphävas då den, genom reglering av maximistorlek på villavagnar på område N3, är mer detaljerad än vad som behövs med hänsyn till planens syfte. Vidare strider detaljplanen mot proportionalitets- och likställighetsprincipen.

Sakomständigheter

Bakgrund

R S äger fastigheten X (fastigheten), på vilken Ylseröd Camping (Ylseröd) är belägen. Han äger även Ylseröd och har för egen del en villavagn överstigande 30 m² uppställd på densamma.

R S samt P S och medparter har haft sina villavagnar uppställda på s.k. helårscamping på Ylseröd sedan många år tillbaka. De tillbringar såväl helger som annan ledighet på Ylseröd och betraktar därmed Ylseröd som ett normalt fritidsboende.

Detaljplanen

Av detaljplanen följer bland annat att villavagnar på helårscampingen på Ylseröd maximalt får vara 30 m². Genom att deras villavagnar överstiger 30 m² kommer, vid fall av antagande av detaljplanen, dessa inte längre att tillåtas. Nämnas bör att de är välvilligt inställda till att Ylseröd detaljplaneras såtillvida begränsningen om campingvagns storlek om 30 m² upphävs.

Detaljplanens syfte

Av 5 kap. 7 § 3 st. 1 men. ÄPBL följer att en detaljplan inte får vara mer detaljerad än vad som behövs med hänsyn till planens syfte. Detta innebär att planen inte får innehålla fler och mer detaljerade bestämmelser än vad som behövs i varje enskilt fall. Vid detaljplanering skall ett långsiktigt perspektiv iakttas. Med anledning härav bör detaljer undvikas, eftersom en detaljplan annars riskerar att fort bli föråldrad och därmed förlora sitt ursprungliga syfte.

Enligt planbeskrivningen till detaljplanen är syftet att reglera befintlig och tillkommande campingverksamhet och småbåtshamn inom fastigheterna X1, X, X1, Z1, X2 och Y2 (fastigheterna). Detaljplanen är ett led i kommunens mål att detaljplanelägga alla campingar inom kommunen och också en förutsättning för att Ylseröd skall kunna finnas kvar. Av planbeskrivningen följer vidare att kommunen anser det betydelsefullt för turistnäringen att bevara campingar inom kommunen.

Länsstyrelsen har anfört att företeelsen att införa en storleksgräns för villavagnar inte kan anses strida mot detaljplanens syfte då det handlar om bevarande och utvidgning av en campingverksamhet och inte en fritidsbebyggelse.

En reglering av storlek på villavagnar är en sådan detalj som inte bör regleras i detaljplan. Kommunens syfte att reglera befintlig och tillkommande campingverksamhet får framförallt anses vara ett långsiktigt mål för Ylseröd. Genom att husvagnars och villavagnars storlek och utformning förändras över tid innebär regleringen av villavagnars maximistorlek att en långsiktig planering av Ylseröd motverkas. Detaljplanen förhindrar även Ylseröds möjlighet att möta nya framtida behov beträffande campingvagnar. Det finns således beaktansvärd risk att detaljplanen inom kort kommer att betraktas som föråldrad. Därutöver skall framhållas att en storleksbegränsning inte heller är erforderlig med hänsyn till planens syfte, vilket dessutom inte går att utläsas av planbeskrivningen.

Det skall även konstateras att det sedan länge har funnits villavagnar på Ylseröd. Villavagnar är av byggnadsliknande karaktär och nyttjas ofta som ett normalt fritidsboende. Genom villavagnarnas byggnadsliknande karaktär bör därmed också vid en avvägning, enligt 5 kap. 2 § ÄPBL, skälig hänsyn tas till befintliga villavagnar. Härvid skall även noteras att kommunen tillåter helårscamping på område N3, vilket till stor sannolikhet kommer att utnyttjas som permanentboende, d.v.s, mer normalt fritidsboende. Detta oavsett villavagnars storlek. En reglering av storleken på villavagnar motverkar också möjligheten att bevara campingar inom kommunen då flera villavagnsägare tvingas flytta till annan camping, i värsta fall utanför kommungränsen. Därutöver skall framhållas att regleringen av maximistorlek även försvårar utländska campinggästers möjlighet att utöva friluftsliv längs Bohuskusten då utländska gäster ofta har behov av större villavagnar på grund av långa bortavistelser. Kommunens detaljreglering av storleken av villavagnar strider således mot syftet med detaljplanen att bevara campingar inom kommunen.

Sammanfattningsvis kan konstateras att detaljplanen står i strid med såväl

detaljplanens syfte, som gällande bestämmelse i 5 kap. 7 § 3 st. 1 men. ÄPBL. Det finns därmed skäl att upphäva detaljplanen.

Riksintressen

Av detaljplanen följer att Ylseröd är beläget inom ett område som utgör riksintresse för friluftslivet enligt 3 kap. 6 § MB.

Av 3 kap. 6 § MB följer att ett område som utgör riskintresse för friluftsliv så långt som möjligt skall skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- och kulturmiljö. Av detaljplanen följer att ingen betydande förändring kommer att ske som påverkar eventuella naturvärden negativt. Vidare har både kommunen samt länsstyrelsen gjort bedömningen att detaljplanens föreslagna utökning av campingverksamheten inte kommer att innebära någon betydande påverkan på de värden som är riksintressanta för friluftslivet inom planområdet. De är av uppfattningen att varken campingverksamheten som sådan eller storleken på vagnarna utgör en sådan påtaglig skada som avses i ovan angivet lagrum.

Bevarandevärdet hos ett område av intresse för friluftslivet hänger samman med goda möjligheter till bad, fritt strövande i obebyggda områden, goda förutsättningar för fritidsfiske, båtliv, camping, vintersport m.m. Campingverksamhet som sådan utgör således ett av de värden som skall värnas om i områden som är av intresse för friluftslivet. Det kan vidare konstateras att en campingvagns storlek inte begränsar friluftslivet i området. Särskilt mot bakgrund av att de större campingvagnarna (helårscamping) är placerade längst bort från vattenlinjen.

Av detaljplanen följer vidare att området, i vilket Ylseröd är beläget, utgör ett område inom vilket turismen och friluftslivets intressen enligt 4 kap. 2 § MB särskilt skall beaktas. De vill här påpeka att campingverksamheten utgör en förutsättning för att turister skall kunna besöka området.

Av 4 kap. 2 § MB följer att det är "exploateringsföretag eller andra ingrepp" som avses. Campingverksamheten vid Ylseröd utgör dock varken ett exploateringsföretag eller ett sådant ingrepp så som avses i lagtexten. I vart fall

följer av förarbetena att bestämmelsen inte innehåller något uttryckligt förbud mot exploateringsföretag eller andra ingrepp. Turismens och friluftslivets intressen utgör heller inte de enda avgörande intressena, utan de får vägas mot andra markanvändningsintressen. När bestämmelsen tillämpas, får det ske med utgångspunkt i de skilda förutsättningar som gäller för området idag, d.v.s. campingverksamhet/helårscamping med obegränsad storlek på villavagn. Vid en sådan avvägning kan konstateras att vagnarnas storlek överhuvudtaget inte påverkar turismen och friluftslivet i området negativt.

Strandskyddat område

Av planbeskrivningen följer att planområdets västra delar omfattas av strandskydd. Vidare följer att de villavagnar som idag är placerade inom strandskyddat område måste flyttas och placeras utanför gällande strandskydd. Av detaljplanen följer att område N3, d.v.s, område för helårscamping, är beläget utanför strandskyddat område. Mot bakgrund härav kan konstateras att det inte kommer att skapas något permanent fritidsboende inom strandskyddat område på sätt som kommunen gjort gällande i planbeskrivningen. Genom att helårscamping de facto tillåts enligt detaljplanen (dock med mindre vagnar) får kommunen räkna med att dessa villavagnar kommer att brukas mer permanent. Detta gäller givetvis oavsett villavagnarnas storlek.

Kommunens planbeskrivning innehåller också påstående om att större campingvagnar vanligtvis brukas för mer permanenta ändamål samt ofta medför tillbyggnader, anlagda trädgårdar m.m. vilket påverkar tillgängligheten i området. Att sådana åtgärder skulle vara särskilt förknippade med villavagnar överstigande 30 m² tillbakavisas bestämt. Det är deras uppfattning att sådana byggnader samt övriga trädgårdstillbehör för campingändamål är lika vanligt förekommande vid mindre villavagnar.

Mot ovan angiven bakgrund föreligger således inte skäl att detaljreglera villavagnarnas storlek, inte heller ur ett strandskyddsperspektiv.

Proportionalitetsprincipen

Länsstyrelsen har anfört att detaljplanen inte strider mot vare sig proportionalitetsprincipen eller likställighetsprincipen på grund av att det allmänna intresset att ha tillgång till en värdefull natur- och friluftsmiljö väger tyngre än den enskildes intresse av att ha villavagnar överstigande 30 m². Därutöver har länsstyrelsen anfört att det pågår planarbete i likartad riktning på andra campingplatser i kommunen.

Av 1 kap. 5 § ÄPBL följer att kommunen vid prövning enligt ÄPBL skall beakta enskilda och allmänna intressen. När det gäller avvägningen mellan allmänna och enskilda intressen skall den s.k. proportionalitetsprincipen tillämpas. Principen innebär att en inskränkning från det allmännas sida, i den enskildes rätt att använda sin egendom, förutsätter att det föreligger en rimlig balans eller proportionalitet mellan vad det allmänna vinner och den enskilde förlorar p.g.a. inskränkningen.

Deras intressen av att få behålla sina villavagnar på Ylseröd väger klart tyngre än övriga intressen, såväl allmänna intressen som andra eventuellt motstridiga enskilda intressen. Genom att i detaljplanen reglera att villavagnar inte får överskrida 30 m² har kommunen inte iakttagit proportionalitetsprincipen. Det råder ingen rimlig balans mellan de intressen som kommunen genom detaljplanen avser att skydda. Detaljplanen medför dock ett absolut hinder för dem att uppställa sina villavagnar på Ylseröd, något som de haft under många år.

Vare sig kommunen eller länsstyrelsen har närmare redogjort för vilka allmänna intressen som skall skyddas genom att inskränka storleken på villavagnar till maximalt 30 m². Detaljplanen bygger på en av kommunen, den 21 september 2006, antagen campingpolicy. Av campingpolicyen, som får anses ligga till grund för detaljplanen, följer att syftet med densamma är att vara ett stöd i utvecklingen av campingplatser så att utrymme lämnas till både fast och rörlig camping samt att tillgängligheten till attraktiva naturområden säkerställs. Ett skäl till att kommunen detaljplanlägger Ylseröd skulle således kunna vara att bereda allmänheten möjlighet att besöka natur och hav, vilka är belägna i direkt anslutning till Ylseröd.

Tillgängligheten påverkas naturligtvis överhuvudtaget inte av villavagnarnas storlek. Så som konstaterats ovan är även helårscampingen, område N3, beläget utanför strandskyddat område. Genom att i detaljplanen närmare reglera permanenta uppställningsplatser för villavagnar respektive tillfälliga uppställningsplatser för husvagnar och tält, har värnandet om allmänhetens framkomlighet till hav och natur iakttagits. Huruvida en uppställd villavagn är 30 m² eller 40 m² stor har i detta sammanhang dock ingen betydelse. Omständigheten att det pågår likartat planarbete för andra campingplatser inom kommunen innebär givetvis inte heller att regleringen avseende villavagnars storlek är att betrakta som proportionerlig i förhållande till den olägenhet som enskilda vidkänns på grund härav,

De bor vidare permanent på Ylseröd under stora delar av året. De campinggäster som bor permanent på Ylseröd månar naturligtvis mycket om Ylseröd och den näraliggande omgivningen. En begränsning av deras och andra campinggästers (som innehar villavagn överstigande 30 m²) möjlighet att vistas på Ylseröd bidrar således inte till uppfyllelse av de, om än vaga, skäl vartill kommunen planlagt Ylseröd.

Likställighetsprincipen

Vad gäller likställighetsprincipen kan konstateras att denna princip är särskilt viktig då kommunerna utövar myndighetsutövning mot enskilda. Med myndighetsutövning menas i detta sammanhang beslut som innebär förmån, rättighet, skyldighet och liknande förhållanden för en enskild kommuninvånare. Denna princip innebär att kommunen inte får särbehandla vissa kommunmedlemmar eller grupper av kommunmedlemmar på annat än objektiv grund. Kommunen får heller inte bete sig godtyckligt mot kommunmedlemmar och den kommunala verksamheten skall vara systematiskt på ett sådant sätt att den kan betecknas som rättvis. Genom att de, som ovan nämnts, betraktas som kommunmedlem är likställighetsprincipen tillämplig i detta fall.

Det följer vidare av 1 kap. 9 § regeringsformen att domstolar samt förvaltningsmyndigheter och andra som fullgör uppgifter inom den offentliga förvaltningen skall i sin verksamhet beakta allas likhet inför lagen.

Av campingpolicyn framkommer att husvagnars (husvagnar som kan dras med bil på allmän väg utan särskilt tillstånd) storlek maximalt skall vara 25 m². Noteras bör dock att det inte, till skillnad från husvagnar, står något i Campingpolicyn om godtagbar storlek på villavagnar. Det i detaljplanen uppställda kravet på att villavagnar maximalt får vara 30 m² är således något som kommunen särskilt uppställt som krav för Ylseröd. Genom att inte uppställa samma krav för samtliga campingplatser inom kommunen kan konstateras att detaljplanen strider mot likställighetsprincipen.

Övrigt

Av campingpolicyn följer att det är av stor vikt att lika regler tillämpas för samtliga campingplatser och att dessa regler sprids till övriga kommuner, främst längs Bohuskusten. För det fall kommunen, i samtliga detaljplaner kommer att införa ett likartat förbud mot villavagnar överstigande 30 m², inte överhuvudtaget ha möjlighet att uppställa sina villavagnar på campingplatser inom kommunen.

Det bör påpekas att det på campingplatser i övriga Europa är tillåtet med campingvagnar överstigande 30 m². En begränsning av campingvagnarnas storlek utgör således en konkurrensbegränsande åtgärd, vilket medför att campingägare längs Bohuskusten inte kan ges samma förutsättningar som campingägare i övriga Europa.

Så som framgår av detaljplanen finner kommunen det viktigt att värna om turismnäringen i kommunen. Genom att absolut utestänga vissa campinggäster (med villavagnar överstigande 30 m²) har de svårt att förstå hur detta förbud överensstämmer med ett sådant värnande. Kommunen har anfört att kommunen inte definierar permanenta villavagnar som den turistnäring som hör hemma på campingplatser. Campingplatser är enligt kommunen till för mer tillfälliga turister, speciellt de platser som ligger inom strandskyddat område. Oaktat detta skall framhållas att kommunen tillåter helårscamping på område N3, vilket till stor sannolikhet kommer att utnyttjas som permanentboende. Detta kommer att ske oavsett villavagnars storlek.

Sammanfattningsvis kan konstateras att detaljplanen vad avser villavagnars storlek står i strid med gällande lagstiftning kring vad som kan regleras i en detaljplan. Detaljplanen skall med hänsyn härtill upphävas och återförvisas till kommunen för omarbetning på ett sådant sätt att denna överensstämmer med gällande rätt. Det är även av stor vikt att kommunen, vid eventuell omarbetning av detaljplanen, ser till konsekvenserna, såsom exempelvis färre besökare i kommunen.

DOMSKÄL

Tillämpliga lagar och bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljödomstolen har gått igenom materialet i målet och vad T S, R S Ø samt P S och medparter anfört i mark- och miljödomstolen. Domstolen bedömer att detaljplanens bestämmelser om storleksgränser för villavagnar, campingvagnar och campingstugor är i linje med planens syfte att reglera befintlig och tillkommande campingverksamhet och på så sätt kunna bibehålla området som campingplats och motverka en omvandling till fritidshusområde. Domstolens slutsats är att det inte kommit fram något skäl att ändra länsstyrelsens beslut. Överklagandena ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 25 juni 2013

Patrick Baerselman

Hans Ringstedt

I domstolens avgörande har deltagit chefsrådmannen Patrick Baerselman, ordförande, och tekniska rådet Hans Ringstedt. Föredragande har varit beredningsjuristen Eva Högmark.

KLAGANDE

3. P S

4. J E P

5. R S

6. A L

7. Ø F S

8. C W

9. H N

10. B S

11. C P S

12. M V

13. R E

14. L A

15. J A A

16. B S

17. T V F

18. E M

19. Ø S

20. B K

21. C C

22.M S

23. T A

24. H P

25. T E J

26. E S

27. R H

28. J K

29. F M O

30. T B O

31. K E F

32. F K

Ombud för 4-32:
P S